



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ

ΟΜΑΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

**ΕΠ «Περιβάλλον – Ενέργεια – Κλιματική Αλλαγή 2021 -
2027»**

**Σχολιασμός και απαντήσεις κοινού με ελεύθερη συμπλήρωση
κειμένου**

CONCEPT PAPER

Ιανουάριος 2021



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών,
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ερώτηση : «Αν θεωρείτε ότι λείπει κάτι, αναφέρετε τι » :

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Υπάρχει σαφής μονομέρεια. Υπερκαλύπτεται η κλιματική αλλαγή και οι ΑΠΕ και όλα τα άλλα περνούν σε δεύτερη τουλάχιστον μοίρα.

Δημοσιοποίηση περιβαλλοντολογικών μελετών ανεξάρτητων φορέων

Ανανεώσιμες καθαρές μορφές ενέργειας.

Δεν έχει περιληφθεί αναφορά στη σχέση του περιβάλλοντος με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η κάθε κυβέρνηση οφείλει να βάζει ειδικούς/εξειδικευμένους στις πραγματικές ανάγκες του περιβάλλοντος και όχι απλά γνώστες των κανονισμών...

Η κάθε κυβέρνηση οφείλει να βάζει ειδικούς/εξειδικευμένους στις πραγματικές ανάγκες του περιβάλλοντος και όχι απλά γνώστες των κανονισμών...

Περισσότερη αναφορά στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής καθώς επίσης και στις δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που θα έχουν άμεση επίπτωση στους εργαζομένους. Η ενεργειακή μετάβαση θα πρέπει να λάβει υπόψη την απώλεια θέσεων εργασίας και η σωστή προετοιμασία μέσω δράσεων και άξονες πολιτικής που θα δίνουν νέες δυνατότητες αλλά και προγράμματα μετεκπαίδευσης κρίνονται ως μεγάλης σημασίας έτσι ώστε να μην είναι κανείς πίσω

Σε κάποιες από τις παρεμβάσεις λείπει η σαφήνεια, ενώ άλλες είναι πολύ αναλυτικές: π.χ. η παρέμβαση "Μετάβαση στην κυκλική οικονομία" είναι εντελώς ασαφής, πρέπει να γίνει πιο συγκεκριμένη. Το ίδιο ισχύει και για την Επιλογή Πολιτικής 11 "Στροφή προς την κυκλική οικονομία". Οι άλλες δυο πολιτικές στον ΑΠ.4 (Ε.Π. 10 και 12) είναι σαφείς και αναλυτικές. Ας μπει ένας πιο συγκεκριμένος στόχος λοιπόν ως προς την κυκλική οικονομία όπως γίνεται στις άλλες πολιτικές και στις άλλες παρεμβάσεις ή ας βγει εντελώς.

Καμία αναφορά στους φορείς ιδιοκτητών ακινήτων όπως η ΠΟΜΙΔΑ

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά σε εφαρμογές γαλάζιας ενέργειας και στην προοπτική ενσωμάτωσής της στο εθνικό ενεργειακό μείγμα. Όσον αφορά τα υπεράκτια αιολικά, η τεχνολογία καλύπτεται εν μέρει από τον γενικό σχεδιασμό για ΑΠΕ αλλά θα πρέπει να προβλεφθούν και άλλες πηγές θαλάσσιων ΑΠΕ όπως για παράδειγμα η κυματική ενέργεια. Οι εφαρμογές θαλάσσιων ΑΠΕ θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν και στα σχέδια θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού που ήδη αναφέρεται στο Concept Paper. Τέλος, στον Άξονα προτεραιότητας 6 που αφορά τη βιοποικιλότητα θα πρέπει να υπάρχει αναφορά και στα θαλάσσια είδη, τις τεχνικές βιοτεχνολογίας και τη διαχείριση των ιχθυοκαλλιεργειών για την εξασφάλιση της βιοποικιλότητας.

Ως έργο που προωθεί την Γαλάζια Ανάπτυξη, ένας από τους πυλώνες του Blue Growth Interreg MED Horizontal Project είναι οι Θαλάσσιες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Θεωρούμε πως το κομμάτι της παραγωγής ενέργειας μέσω Θαλασσιών ΑΠΕ θα έπρεπε να αναφέρεται ρητά στο αρχικό κείμενο διαλόγου (όχι μόνο αναφορά στις υπεράκτιες ανεμογεννήτριες). Δυστυχώς, η μόνη επισήμανση που γίνεται (πολύ σωστά βέβαια) είναι ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στον κεντρικό χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας (συμπεριλαμβανομένου των

	<p>περιοχών NATURA, περιοχών αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας και άλλων θαλάσσιων χρήσεων). Επίσης, στον Άξονα Προτεραιότητας 6, θα πρέπει να αναφερθεί και η θαλάσσια βιοποικιλότητα.</p>
	<p>Σημαντικός τομέας για την εφαρμογή και υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στο concept paper είναι οι Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, ιδιαίτερα στους άξονες 1, 4 και 5. Το σημαντικότερο εμπόδιο που συναντούν οι δημόσιοι φορείς για να προμηθευτούν πράσινα αγαθά, πράσινες υπηρεσίες και να εκτελέσουν πράσινα δημόσια έργα είναι η έλλειψη χρηματοδότησης. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να προβλεφθεί χρηματοδότηση για τις αναθέτουσες αρχές .</p>
	<p>Η χρήση ανωτάτων ορίων στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με υδροβόρα φυτικά είδη, τον εξορθολογισμό των αρδεύσεων, την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων σε περιοχές που γειτνιάζουν με ποταμούς ή λίμνες, η αλλαγή στις καλλιεργητικές τεχνικές και στην επιλογή των καλλιεργειών λόγω αυξημένων θερμοκρασιών, η διασφάλιση της βιοποικιλότητας και οι αναδασώσεις, η άμεση σπορά των πλέον ευδιάβρωτων καμένων εκτάσεων ώστε κατά το πρώτο κρίσιμο διάστημα να προστατεύεται το έδαφος, η στρατηγική χρήσεων γης, η ποσοτική μείωση της απόδοσης των παράκτιων υδροληπτικών έργων, η διατήρηση της οικολογικής παροχής, η χρήση ανακυκλωμένου νερού</p>
	<p>Θέματα πρωτογενούς τομέα</p>
	<p>Διαχείριση περιοχών Natura 2000</p>
	<p>Ανάδειξη περιοχών Natura 2000</p>
	<p>Αναπτυξιακές δράσεις & Natura 2000</p>
	<p>Προστασία ειδών</p>
	<p>Διατήρηση βιοποικιλότητας εκτός περιοχών Natura 2000</p>
	<p>Αντιμετώπιση απειλών (π.χ. ξενικά είδη)</p>
	<p>Αποκατάσταση βιοποικιλότητας πέρα από τα ρέματα, π.χ. υγρότοποι, ποταμοί, ακτές</p>
	<p>Αναπτυξιακή διάσταση της βιοποικιλότητας π.χ. για τον τουρισμό</p>
	<p>Πράσινες φυσικές υποδομές (όχι μόνο σε αστικά κέντρα)</p>
	<p>Αποθήκευση πράσινης ενέργειας</p>
	<p>Συστήματα κ διαδικασίες ενίσχυσης της ενημέρωσης πολιτών κ διοίκησης (πρόσβαση σε περιβαλλοντική πληροφορία, βάσεις δεδομένων, ανοιχτά δεδομένα)</p>
	<p>Ενίσχυση των διαδικασιών διαβούλευσης - διαλόγου</p>
	<p>Ενίσχυση θεσμών και περιβαλλοντικής διακυβέρνησης</p>
	<p>Ενίσχυσης θεσμών περιβαλλοντικού ελέγχου και αντιμετώπισης περιβαλλοντικού εγκλήματος</p>
	<p>Ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτων</p>
	<p>Ενίσχυση συνεργειών μεταξύ περιβαλλοντικών πολιτικών (π.χ. για τα ύδατα, γλυκό νερό κ θάλασσα, κ πλημμύρες κ βιοποικιλότητας - Natura 2000)</p>
	<p>Ενίσχυση συνεργειών με τομεακές πολιτικές κ επιχειρησιακά προγράμματα (π.χ. τουρισμός, ενέργεια, χωροταξία, πολιτισμός, ανταγωνιστικότητα)</p>
	<p>Λείπει η θεματική διασύνδεση των θεμάτων περιβάλλοντος με άλλους τομείς ώστε να διευκολύνεται η ενσωμάτωση των θεμάτων αυτών στους οικονομικούς τομείς της χώρας μας.</p>

	<p>Λείπει η αναφορά στον Στόχο Πολιτικής 5 Του σχεδίου ΕΣΠΑ 2021-2027 "Μια Ευρώπη κοντά στους πολίτες μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών"</p>
	<p>Η αθρόα υποβολή και έγκριση αιτήσεων δια νέα αιολικά πάρκα εκτοντάδων Μεγαβάτ σε παρθένα δάση και περιοχές Νατούρα της χώρας, συνιστά μία κατάφορη παραβίαση του περιβάλλοντος δια την οποία οποία δεν έχει ακόμα μία σαφής πολιτική κριτηρίων χωροθέτησεως έξω από τις περιοχές αυτές και τις κορυφογραμμές των βουνών την στιγμή μάλιστα όπου οι αιτήσεις αυτές μαζί με τα Φ/Β έχουν υπερβεί 5 φορές την αιχμή του διασυνδεδεμένου συστήματος, άρα δηλαδή δεν είναι πλέον στρατηγικές επενδύσεις αλλά αμιγώς κερδοσκοπικές. Και όλα αυτά την στιγμή όπου αυτά τα γιγαντιαία αιολικά και Φ/Β πάρκα θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας λόγω της ελαχιστοποιημένης ΣΤΡΕΦΟΜΕΝΗΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ (ΣΑ) του συστήματος μετά την απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων οι οποίες έχουν ΣΑ της τάξεως των 6 δευτερολέπτων έναντι μηδενικής ΣΑ των μΑΠΕΣ (Μεταβλητές ΑΠΕ Συστήματος, ήγουν αιολικά και Φ/Β). Αυτή η δραματική μείωση της ΣΑ περί τα 2 έως 3 δευτερόλεπτα καθιστά το σύστημα μεταφοράς ιδιαιτέρως ευάλωτο σε ατυχηματικά φαινόμενα όπως είναι η απότομη πτώση μίας γραμμής μεταφοράς, ή η αποκοπή μεγάλου θερμικού ή αιολικού σταθμού από το σύστημα δια λόγους αυτοπροστασίας (π.χ. αυξημένη ταχύτητα ανέμου >25 m/s) τα οποία θα οδηγούν όλο και περισσότερο σε καταρεύσεις του συστήματος (βαρβαριστί Μπλάκ άουτ) με απρόβλεπτες επιπτώσεις στην υγεία και την οικονομία.</p>
	<p>Η κάθε κυβέρνηση οφείλει να βάζει ειδικούς/εξειδικευμένους στις πραγματικές ανάγκες του περιβάλλοντος και όχι απλά γνώστες των κανονισμών...</p>
	<p>Περισσότερη αναφορά στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής καθώς επίσης και στις δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που θα έχουν άμεση επίπτωση στους εργαζομένους. Η ενεργειακή μετάβαση θα πρέπει να λάβει υπόψη την απώλεια θέσεων εργασίας και η σωστή προετοιμασία μέσω δράσεων και άξονες πολιτικής που θα δίνουν νέες δυνατότητες αλλά και προγράμματα μετεκπαίδευσης κρίνονται ως μεγάλης σημασίας έτσι ώστε να μην είναι κανείς πίσω</p>
	<p>Σε κάποιες από τις παρεμβάσεις λείπει η σαφήνεια, ενώ άλλες είναι πολύ αναλυτικές: π.χ. η παρέμβαση "Μετάβαση στην κυκλική οικονομία" είναι εντελώς ασαφής, πρέπει να γίνει πιο συγκεκριμένη. Το ίδιο ισχύει και για την Επιλογή Πολιτικής 11 "Στροφή προς την κυκλική οικονομία". Οι άλλες δυο πολιτικές στον ΑΠ.4 (Ε.Π. 10 και 12) είναι σαφείς και αναλυτικές. Ας μπει ένας πιο συγκεκριμένος στόχος λοιπόν ως προς την κυκλική οικονομία όπως γίνεται στις άλλες πολιτικές και στις άλλες παρεμβάσεις ή ας βγει εντελώς.</p>
	<p>Καμία αναφορά στους φορείς ιδιοκτητών ακινητήτων όπως η ΠΟΜΙΔΑ</p>
	<p>Δεν υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά σε εφαρμογές γαλάζιας ενέργειας και στην προοπτική ενσωμάτωσής της στο εθνικό ενεργειακό μείγμα. Όσον αφορά τα υπεράκτια αιολικά, η τεχνολογία καλύπτεται εν μέρει από τον γενικό σχεδιασμό για ΑΠΕ αλλά θα πρέπει να προβλεφθούν και άλλες πηγές θαλάσσιων ΑΠΕ όπως για παράδειγμα η κυματική ενέργεια. Οι εφαρμογές θαλάσσιων ΑΠΕ θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν και στα σχέδια θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού που ήδη αναφέρεται στο Concept Paper. Τέλος, στον Άξονα προτεραιότητας 6 που αφορά τη βιοποικιλότητα θα</p>

	<p>πρέπει να υπάρχει αναφορά και στα θαλάσσια είδη, τις τεχνικές βιοτεχνολογίας και τη διαχείριση των ιχθυοκαλλιεργειών για την εξασφάλιση της βιοποικιλότητας.</p>
	<p>Ως έργο που προωθεί την Γαλάζια Ανάπτυξη, ένας από τους πυλώνες του Blue Growth Interreg MED Horizontal Project είναι οι Θαλάσσιες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Θεωρούμε πως το κομμάτι της παραγωγής ενέργειας μέσω Θαλασσιών ΑΠΕ θα έπρεπε να αναφέρεται ρητά στο αρχικό κείμενο διαλόγου (όχι μόνο αναφορά στις υπεράκτιες ανεμογεννήτριες). Δυστυχώς, η μόνη επισήμανση που γίνεται (πολύ σωστά βέβαια) είναι ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στον κεντρικό χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας (συμπεριλαμβανομένου των περιοχών NATURA, περιοχών αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας και άλλων θαλάσσιων χρήσεων). Επίσης, στον Άξονα Προτεραιότητας 6, θα πρέπει να αναφερθεί και η θαλάσσια βιοποικιλότητα.</p>
	<p>Σημαντικός τομέας για την εφαρμογή και υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στο concept paper είναι οι Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, ιδιαίτερα στους άξονες 1, 4 και 5. Το σημαντικότερο εμπόδιο που συναντούν οι δημόσιοι φορείς για να προμηθευτούν πράσινα αγαθά, πράσινες υπηρεσίες και να εκτελέσουν πράσινα δημόσια έργα είναι η έλλειψη χρηματοδότησης. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να προβλεφθεί χρηματοδότηση για τις αναθέτουσες αρχές .</p>
	<p>Η χρήση ανωτάτων ορίων στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με υδροβόρα φυτικά είδη, τον εξορθολογισμό των αρδεύσεων, την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων σε περιοχές που γειτνιάζουν με ποταμούς ή λίμνες, η αλλαγή στις καλλιεργητικές τεχνικές και στην επιλογή των καλλιεργειών λόγω αυξημένων θερμοκρασιών, η διασφάλιση της βιοποικιλότητας και οι αναδασώσεις, η άμεση σπορά των πλέον ευδιάβρωτων καμένων εκτάσεων ώστε κατά το πρώτο κρίσιμο διάστημα να προστατεύεται το έδαφος, η στρατηγική χρήσεων γης, η ποσοτική μείωση της απόδοσης των παράκτιων υδροληπτικών έργων, η διατήρηση της οικολογικής παροχής, η χρήση ανακυκλωμένου νερού</p>
	<p>Η κάθε κυβέρνηση οφείλει να βάζει ειδικούς/εξειδικευμένους στις πραγματικές ανάγκες του περιβάλλοντος και όχι απλά γνώστες των κανονισμών...</p>
	<p>Περισσότερη αναφορά στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής καθώς επίσης και στις δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που θα έχουν άμεση επίπτωση στους εργαζομένους. Η ενεργειακή μετάβαση θα πρέπει να λάβει υπόψη την απώλεια θέσεων εργασίας και η σωστή προετοιμασία μέσω δράσεων και άξονες πολιτικής που θα δίνουν νέες δυνατότητες αλλά και προγράμματα μετεκπαίδευσης κρίνονται ως μεγάλης σημασίας έτσι ώστε να μην είναι κανείς πίσω</p>
	<p>Σε κάποιες από τις παρεμβάσεις λείπει η σαφήνεια, ενώ άλλες είναι πολύ αναλυτικές: π.χ. η παρέμβαση "Μετάβαση στην κυκλική οικονομία" είναι εντελώς ασαφής, πρέπει να γίνει πιο συγκεκριμένη. Το ίδιο ισχύει και για την Επιλογή Πολιτικής 11 "Στροφή προς την κυκλική οικονομία". Οι άλλες δυο πολιτικές στον ΑΠ.4 (Ε.Π. 10 και 12) είναι σαφείς και αναλυτικές. Ας μπει ένας πιο συγκεκριμένος στόχος λοιπόν ως προς την κυκλική οικονομία όπως γίνεται στις άλλες πολιτικές και στις άλλες παρεμβάσεις ή ας βγει εντελώς.</p>
	<p>Υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και να ολοκληρωθούν με πόρους ΕΣΠΑ όλες οι δράσεις διαχείρισης αστικών αποβλήτων (λυμάτων και απορριμμάτων) της χώρας καθώς και όλες οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το ευρωπαϊκό κεκτημένο (βιοποικιλότητα κλπ) για καλύτερη ποιότητα ζωής, αλλά και για την αποφυγή ποινών και προστίμων, που ήδη πληρώνει η χώρα</p>

	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΡΥΠΟΓΟΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ "ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ" (πχ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ 3ΦΑΣΙΚΩΝ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΩΝ ΣΕ 2ΦΑΣΙΚΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΟΥΣ πχ ΣΕ ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ)
	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΜΙΚΡΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ, ΧΩΡΙΑ κλπ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΑΝΤΙΛΗΦΘΟΥΝ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΟΥΣ
	ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ
	Η ενέργεια που προκύπτει από την καταστροφή του δασικού και θαλάσσιου πλούτου, τη διαττάραξη της χλωρίδας και της πανίδας ενός τόπου ΔΕΝ είναι πράσινη, αλλά μαύρη!
	Μεγαλύτερη έμφαση στην κυκλική οικονομία .
	Απαιτείται συγχρονισμένη και συνδυαστική πολιτική από τους συναρμόδιους φορείς καθώς και επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου
	Επισημαίνονται τα εξής: 1. Η διάσταση της αναπηρίας και της προσβασιμότητας πρέπει να ενσωματώνονται οριζόντια σε όλες τις δράσεις του ΕΠ, όπου απαιτείται. Στοχευμένες δε δράσεις για την προσβασιμότητα στα άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα εν γένει πρέπει να περιλαμβάνονται στον άξονα προτεραιότητας 3, όπου βέβαια έχουν ήδη αναφερθεί δράσεις βελτίωσης της προσβασιμότητας σε αστικά περιβάλλοντα. 2. Η ανάγκη σύνδεσης του ΕΠ με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Υπ. Επικρατείας, αναφορά στο οποίο πρέπει να γίνει και στην ενότητα με τα στρατηγικά σχέδια. Το ΕΣΔ βρίσκεται πλέον στη φάση οριστικοποίησης. 3. Στην ενότητα για τους αναγκαίους όρους πρέπει να περιληφθεί αναφορά στον οριζόντιο όρο σχετικά με την υλοποίηση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.
	Διαφωνούμε με οποιαδήποτε μορφής "καύσης σκουπιδιών", (επίσης ονομάζεται: "παραγωγή ενέργειας", & "ενεργειακή αξιοποίηση"), εκτός από την παραγωγή βιοαερίου (αποκλειστικά και μόνο από στερεά και υγρά οργανικά απόβλητα), με ζύμωση αερόβια, ή αναερόβια.
	Η κλιματική αλλαγή και τα σχετικά ακραία καιρικά φαινόμενα αναμένεται να πλήξουν σημαντικά την ευρωπαϊκή οικονομία. Όσον αφορά στην απασχόληση, η αδυναμία προσαρμογής στην υπερθέρμανση του πλανήτη δύναται να οδηγήσει σε μόνιμη καταστροφή εκατοντάδων θέσεων εργασίας. Πολλές από αυτές τις απώλειες θέσεων εργασίας θα συνδέονται με τη μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας. Σύμφωνα με τη ΔΟΕ, οι προβλεπόμενες αυξήσεις θερμοκρασίας θα καταστήσουν τη θερμική καταπόνηση πιο συχνή, μειώνοντας τον συνολικό αριθμό ωρών εργασίας στις χώρες G20 κατά 1,9 τοις εκατό έως το 2030. Από την άλλη, τα μέτρα προσαρμογής μπορούν να οδηγήσουν σε

	<p>σημαντικά οφέλη απασχόλησης. Τα αποδεικτικά στοιχεία δείχνουν ότι στην Ευρώπη τουλάχιστον 500.000 πρόσθετες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν άμεσα ή έμμεσα έως το 2050, ως αποτέλεσμα της αύξησης των σχετικών με την προσαρμογή δραστηριοτήτων</p>
	<p>Οι μελέτες και η έρευνα που βρίσκονται προς το παρόν σε εξέλιξη σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην απασχόληση εντός της ΈΕ είναι λίγες. Το 2014, η Triple E Consulting εκτίμησε ότι θα υπάρξουν 240.000 δυνητικές απώλειες θέσεων εργασίας έως το 2020 και 410.000 έως το 205,0 εάν δεν ληφθεί κανένα μέτρο προσαρμογής</p>
	<p>Η Ελλάδα έχει ευρύ αγροτικό τομέα και ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό του ΑΕΠ της προέρχεται από τον τουριστικό τομέα.</p>
	<p>Η Ελλάδα έχει ευρύ αγροτικό τομέα και ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό του ΑΕΠ της προέρχεται από τον τουριστικό τομέα.</p>
	<p>Διαφωνούμε με οποιαδήποτε μορφής "καύσης σκουπιδιών", (επίσης ονομάζεται: "παραγωγή ενέργειας", & "ενεργειακή αξιοποίηση"), εκτός από την παραγωγή βιοαερίου (αποκλειστικά και μόνο από στερεά και υγρά οργανικά απόβλητα), με ζύμωση αερόβια, ή αναερόβια.</p>
	<p>Η κλιματική αλλαγή και τα σχετικά ακραία καιρικά φαινόμενα αναμένεται να πλήξουν σημαντικά την ευρωπαϊκή οικονομία. Όσον αφορά στην απασχόληση, η αδυναμία προσαρμογής στην υπερθέρμανση του πλανήτη δύναται να οδηγήσει σε μόνιμη καταστροφή εκατοντάδων θέσεων εργασίας. Πολλές από αυτές τις απώλειες θέσεων εργασίας θα συνδέονται με τη μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας. Σύμφωνα με τη ΔΟΕ, οι προβλεπόμενες αυξήσεις θερμοκρασίας θα καταστήσουν τη θερμική καταπόνηση πιο συχνή, μειώνοντας τον συνολικό αριθμό ωρών εργασίας στις χώρες G20 κατά 1,9 τοις εκατό έως το 2030. Από την άλλη, τα μέτρα προσαρμογής μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικά οφέλη απασχόλησης. Τα αποδεικτικά στοιχεία δείχνουν ότι στην Ευρώπη τουλάχιστον 500.000 πρόσθετες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν άμεσα ή έμμεσα έως το 2050, ως αποτέλεσμα της αύξησης των σχετικών με την προσαρμογή δραστηριοτήτων</p>
	<p>Οι μελέτες και η έρευνα που βρίσκονται προς το παρόν σε εξέλιξη σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην απασχόληση εντός της ΈΕ είναι λίγες. Το 2014, η Triple E Consulting εκτίμησε ότι θα υπάρξουν 240.000 δυνητικές απώλειες θέσεων εργασίας έως το 2020 και 410.000 έως το 205,0 εάν δεν ληφθεί κανένα μέτρο προσαρμογής</p>
	<p>Πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση εις τα θέματα ενσωμάτωσης των ΑΠΕ στο κτιριακό ιστό και στην δημιουργία ευφών δικτύων τηλεθέρμανσης/τηλεψύξεως με ενεργειακά κέντρα με βάση τεχνολογίας θέρμανσης/ψύξεως με ΑΠΕ και υποκατάσταση των συμβατικών καυσίμων</p>
	<p>Καλό θα ήταν να υπάρξει χρηματοδότηση καθαρά για έργα Γαλάζιας Ανάπτυξης σε ό,τι αφορά την Ενέργεια, το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή.</p>
	<p>Προτείνουμε τη σαφή διατύπωση στις σχετικές Δράσεις (π.χ. Κυκλική Οικονομία, Κλιματικές Επιδράσεις, κλπ) της δυνατότητας υλοποίησης εφαρμοσμένης έρευνας επί θεμάτων ορυκτών πρώτων υλών και εφαρμοσμένης γεωλογικής έρευνας, καταγραφής, παρακολούθησης και μελέτης που θα συνεισφέρουν στη στήριξη των Δικτύων, των Υποδομών, της Ενέργειας, του Περιβάλλοντος, της Βιομηχανίας, της Κυκλικής Οικονομίας και της Υπόγειας Αποθήκευσης CO2 και φυσικού αερίου.</p>

	<p>Η επιτυχημένη μετάβαση προς την κυκλική οικονομία και τη μείωση του CO2 απαιτεί την παράλληλη εφαρμογή δράσεων σε όλα τα στάδια της αλυσίδας αξίας και σε όλα τα επίπεδα εφαρμογής των σχετικών καθαρών τεχνολογιών : στην εξόρυξη πρώτων υλών και στο σχεδιασμό προϊόντων και υλικών, στην έρευνα και καινοτομία, στην επεξεργασία και ανακύκλωση και την εκ νέου αξιοποίηση υλικών καθώς και του νερού. Σαφές παράδειγμα αποτελεί η αναγκαιότητα μεγαλύτερων όγκων σπάνιων γαιών στην τεχνολογία της αιολικής ενέργειας.</p>
	<p>Η συνεχής αξιολόγηση της μελλοντικής ζήτησης βασικών πρώτων υλών είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση αδιάλειπτων αλυσίδων εφοδιασμού που διευκολύνουν τη μεγάλης κλίμακας ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με τον στρατηγικό στόχο της ουδετερότητας του άνθρακα έως το 2050.</p>
	<p>Στην προσέγγιση κάθε αλυσίδας αξίας που αφορά στις ορυκτές πρώτες ύλες επιδιώκεται πλέον η αύξηση των επιμέρους προϊόντων που δυναμικά παράγονται ενώ παράλληλα μειώνονται τα απόβλητα και οι όποιες επιπτώσεις τους στο φυσικό και αστικό περιβάλλον. Θεματικά ερευνητικά αντικείμενα, που εξυπηρετούν τους στόχους επίτευξης μιας κλιματικά ουδέτερης και κυκλικής οικονομίας είναι μεταξύ άλλων: Ενίσχυση δράσεων έρευνας και ανάπτυξης για νέα προϊόντα με νέες εφαρμογές και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, αξιολόγηση πρώτων υλών απαραίτητων για τη μετάβαση στις τεχνολογίες πράσινης ενέργειας, αξιολόγηση πρώτων υλών στη διαχείριση απορριμμάτων, νερού και λυμάτων.</p>
	<p>Οι πιθανές ενέργειες για την αποφυγή ελλείψεων πρώτων υλών περιλαμβάνουν τη διαφοροποίηση των προμηθειών τους, την επέκταση των εμπορικών συμφωνιών, την αύξηση της ανακύκλωσης και την προώθηση νέων δραστηριοτήτων εξόρυξης.</p>
	<p>Σημαντικός τομέας για την εφαρμογή και υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στο concept paper είναι οι Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, ιδιαίτερα στους άξονες 1, 4 και 5. Το σημαντικότερο εμπόδιο που συναντούν οι δημόσιοι φορείς για να προμηθευτούν πράσινα αγαθά, πράσινες υπηρεσίες και να εκτελέσουν πράσινα δημόσια έργα είναι η έλλειψη χρηματοδότησης. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να προβλεφθεί χρηματοδότηση για τις αναθέτουσες αρχές .</p>
	<p>Να διαχυθούν οι γενικές κατευθύνσεις σε τομεακά έργα και δράσεις και να προβλεφθούν τα συγκεκριμένα συστήματα καταγραφής, που θα ενημερώνουν τις κατάλληλες βάσεις δεδομένων, που θα είναι προσβάσιμες μέσω τομεακών γεωπυλών (geo-portals) ενσωμάτωσης πληροφορίας, και να σχεδιαστεί η ενσωμάτωση της κλιματικής αλλαγής στα αναπτυξιακά σχέδια</p>
	<p>ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΓΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΕΣΠΑ</p>
	<p>Είναι εντυπωσιακό ότι σε ένα πρόγραμμα για τη κλιματική αλλαγή, την ενέργεια και το περιβάλλον απουσιάζει τελείως ο πρωτογενής τομέας που δυστυχώς αναφέρεται μόνο σε λόγους πολιτικών χωρίς πράξεις. Ο πρωτογενής τομέας είναι αυτός που θα υποστεί τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, συμβάλει στο 15% περίπου των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ, μπορεί να αποθηκεύσει στο έδαφος αλλά και σε δενδρώδεις καλλιέργειες τεράστιες ποσότητες άνθρακα , παράγει τεράστιους όγκους αποβλήτων που μπορούν να αξιοποιηθούν ενεργειακά (, βιομάζα, μεθανική ζύμωση) ενώ μπορεί να γίνει αποδέκτης πολλών</p>

	<p>αποβλήτων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων για να μειώσει τις επιπτώσεις το περιβάλλον και τις εισροές ενώ εξασφαλίζει τη παραγωγή τροφίμων και πρώτων υλών. Επί πλέον είναι ο τομέας που μπορεί να συμβάλει στη καλή διαχείριση φυσικών πόρων όπως το έδαφος και το νερό, τη βιοποικιλότητα και άλλων πόρων όπως η ενέργεια και τα φωσφορικά λιπάσματα.</p>
	<p>Ένα από τα κύρια προβλήματα είναι η διαχείριση των υδάτων που μειώνει τις αρδευόμενες εκτάσεις, αυξήνει το κόστος παραγωγής ενώ υπάρχει σημαντικός άμεσος κίνδυνος από την υπεράντληση υπογείων υδάτων και ταπείνωση της στάθμης των υπόγειων υδροφορέων που προκαλεί ήδη είσοδο θαλασσινού νερού και καταστροφή εδαφών και ερημοποίηση.</p>
	<p>Όπως και σε πολλά προγράμματα που ετοιμάζονται είτε έχουν εκπονηθεί (χπ ΕΣΕΚ, παρόν πρόγραμμα) απουσιάζουν έργα ταμίευσης νερού που επιτυγχάνουν:</p>
	<p>Ρύθμιση της ροής υδάτων περιορίζοντας τις ζημιές από έντεινες βροχοπτώσεις που αναμένονται με τη κλιματική κρίση</p>
	<p>Μπορούν να αποθηκεύσουν νερό και να το εξασφαλίσουν για περιόδους ξηρασίας και καύσωνα</p>
	<p>Μπορούν να παράγουν καθαρή ανανεώσιμη ενέργεια (Υδροηλεκτρική ΥΗ) που μπορεί να καλύψει ζήτηση αιχμής αλλά και να χρησιμεύσει για αποθήκευση ενέργειας. Παρ' όλο που σε πολλά σημεία της πρότασης αναφέρεται η αποθήκευση ενέργειας αυτή δεν συνδυάζεται με ΥΗ έργα.</p>
	<p>Μπορεί να εξασφαλίσει αρδευτικό νερό καλής ποιότητας και χαμηλού κόστους για να στηρίξει το πρωτογενή τομέα της χώρας που τον θυμούνται μόνο εγκυκλοπαιδικά οι πολιτικές και οι μελετητές που εκτελούν τα έργα.</p>
	<p>Θα αποτρέψει οικολογικές καταστροφές εδαφών από αρδεύσεις με υφάλμυρα νερά καθώς εξαντλούνται οι υδροφορείς και θαλασσινό νερό εισέρχεται και τους αλλοιώνει.</p>
	<p>Μπορούν να εξασφαλίσουν σημαντικό πλεονέκτημα με την εγκατάσταση επιπλεόντων Φ/Β αποφεύγοντας της καταστροφή γόνιμης γης που θα μας οδηγήσει στο τέλος σε μείωση της παραγωγής τροφίμων και πρώτων υλών.</p>
	<p>Αντιλαμβάνομαι ότι τα έργα αυτά απαιτούν μεγάλες αρχικές επενδύσεις και μακροχρόνιες αποσβέσεις, απαιτούν μεγάλους χρόνους κατασκευής, με λίγες τελετές εγκαινίων που προσελκύουν τις κάμερες των ΜΜΕ αλλά η χρησιμότητα τους είναι τεράστια για τη χώρα.</p>
	<p>Θεωρώ σημαντικό το στόχο περιορισμού της διάβρωσης και αποφυγής ερημοποίησης που θα μπορούσε να συνδυαστεί με μέτρα αύξησης της δέσμευσης διοξειδίου του άνθρακα με αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους με κατάλληλη διαχείριση. Αυτά μπορούν να επιτευχθούν με προώθηση συστημάτων γεωργίας συντηρήσεως (αμειψισπορές, καλλιέργειες φυτοκάλυψης, μειωμένη κατεργασία).</p>
	<p>Η αλλαγή του κλίματος απαιτεί αλλαγές καλλιεργειών άλλα ένα τέτοιο πρόγραμμα με το πρωτογενή τομέα είναι μάλλον απίθανο καθώς κανείς δεν ασχολείται με το θέμα.</p>
	<p>Περισσότερη ενημέρωση - πιο εκτενής. Δεν επαρκεί η ανάρτηση στην ιστοσελίδα σας.</p>
	<p>Ανοιχτές κ συμμετοχικές διαδικασίες διαβούλευσης</p>
	<p>Επαρκής χρόνος διαβούλευσης</p>

	Συνεργασία με και κατεύθυνση στις περιφέρειες ώστε να εξασφαλιστεί συμπληρωματικότητα στον σχεδιασμό
Ερώτηση : «Παρακαλώ συμπληρώστε τυχόν παρατηρήσεις/ προτάσεις για τον σχεδιασμό του ΕΠ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (2021-2027)» :	Απαντήσεις
	<p>Παρακαλώ, λάβετε υπόψη τα σχόλια που ακολουθούν, τα οποία σας αποστέλλω ως πολίτης (Δρ Διονυσία Χατζηλάκου, Βιολόγος- Ορνιθολόγος-Περιβαλλοντική Διαχείριση M.Sc), με δεδομένη, όμως, την εμπειρία μου στην Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Περιβάλλοντος, και λόγω της προτέρας εμπειρίας μου στον Στρατηγικό Σχεδιασμό: α) σχεδιασμός των δομών διοίκησης και διαχείρισης υδατικών πόρων, Κεφάλαιο Β' "ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ", άρθρα 3-6, Ν.3199/2003, β) Συμμετοχή στην εκπόνηση του Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για την Αειφόρο Ανάπτυξη 2007(ενότητες: Βιοποικιλότητα & Προστατευόμενες Περιοχές, Έδαφος, Δάση), γ) Συμμετοχή στην εκπόνηση του πρώτου σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα (2009), δ) Εκπόνηση της στρατηγικής του WWF για την προστασία των υδατικών οικοσυστημάτων της Νότιας Ευρώπης (Protecting the Freshwater Ecosystems of Southern Europe- An Integrated Approach) κ.α</p> <p>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ</p> <p>1. Στην ενότητα "Αντικείμενο που πρόκειται να επιτευχθεί στην ΠΠ 2014-2020" (σελ. 4), προτείνεται νέα διατύπωση στο προτελευταίο check : Τροποποίηση και αλλαγή της δομής "διοίκησης, διαχείρισης και" παρακολούθησης των Natura 2000...κλπ</p> <p>2. Η ενότητα "Διαχείριση Λυμάτων" (σελ.5) προτείνεται να ενταχθεί στην ενότητα "Κυκλική Οικονομία", επειδή πρόκειται για επανάχρηση.</p> <p>3. Στις σημαντικές παρεμβάσεις του ΑΠ2, προτείνεται η εξής διατύπωση για το 5ο bullet: "Προστασία υφιστάμενων και δημιουργία/ανάπτυξη νέων πράσινων ή γαλάζιων υποδομών για την προσαρμογή ...κλπ."</p> <p>4. Στον ΑΠ3, vii, προτείνεται η εξής διατύπωση : "Ενίσχυση της βιοποικιλότητας, των πράσινων ή /και γαλάζιων υποδομών στο αστικό κλπ"</p> <p>5. Στις σημαντικές παρεμβάσεις του ΑΠ6, σελ.10, στο 1ο bullet, προτείνεται η εξής διατύπωση: "Ολοκλήρωση και λειτουργία του νέου πλαισίου διοίκησης , διαχείρισης και παρακολούθησηςκλπ"</p> <p>ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ</p> <p>1. Στην ενότητα "Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή" (σελ 4), προτείνεται να συμπεριληφθεί η διάσταση της μείωσης των επιπτώσεων της (mitigation actions/measures). Μόνον η φύση μπορεί να αντιμετωπίσει -η τουλάχιστον να μειώσει- την ένταση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Για</p>

παράδειγμα, η αντιμετώπιση του κινδύνου πλημμυρών δεν αφορά μόνον στην κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων, αλλά και σε ευρείας κλίμακας φυτεύσεις, αναδασώσεις στα επικλινή εδάφη ανάντι καθώς και στη διατήρηση/ προστασία/αποκατάσταση της ζώνης πλημμυρών των ποταμών και υδατορεμάτων. Η αντιμετώπιση των υψηλών θερμοκρασιών στα αστικά κέντρα αφορά και στην δημιουργία/αποκατάσταση πνευμόνων πρασίνου/πράσινων ή γαλάζιων υποδομών. Η αντιμετώπιση της διάβρωσης των εδαφών αφορά τόσο σε φυτεύσεις όσο και σε διαχειριστικές πρακτικές στα δάση και τη γεωργική γη. Η αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών αφορά σε σημαντικό βαθμό σε παρεμβάσεις αποκατάστασης / αναδημιουργίας των "απωλεσθέντων" αμμοθινών, μικρών ή μεγάλων, οι οποίες ανέκαθεν δρούσαν προστατευτικά στα παράκτια οικοσυστήματα, αγροτικές γαίες και οικισμούς, καθώς και στη διατήρηση / αποκατάσταση της ικανότητας τροφοδοσίας των ακτών με φερτά υλικά.

2. Στην ενότητα "Κυκλική Οικονομία" (σελ. 5), η μείωση των αποβλήτων θα προκύψει κυρίως λόγω της μείωσης των καταναλωτικών συνηθειών. Η ανακύκλωση, αν και φιλοπεριβαλλοντική πρακτική, δεν παύει να είναι μία ενεργοβόρος δραστηριότητα με έκλυση αερίων του θερμοκηπίου. Όσο περισσότερα ανακυκλώσιμα απόβλητα παράγονται, τόσο περισσότερη ενέργεια καταναλώνεται. Επομένως, η μειωμένη παραγωγή απορριμμάτων πρέπει να αποτελέσει βασική συνιστώσα της κυκλικής οικονομίας. Δύο σημεία παρέμβασης, για παράδειγμα, θα μπορούσαν να είναι η μείωση των συσκευασιών περιτυλίγματος, ή αλλιώς "συσκευασιολαγνεία" (όταν ένα προϊόν περιβάλλεται από διαδοχικές στρώσεις περιτυλίγματος για λόγους εντυπωσιασμού, marketing κλπ), τα δε υλικά συσκευασίας να είναι βιο-αφομοιώσιμα (π.χ. cellorhane, παράγωγο της κυτταρίνης) , δηλαδή που μπορούν να αφομοιωθούν από τους φυσικούς οργανισμούς και να ενσωματωθούν στην τροφική αλυσίδα και όχι βιοδιασπώμενα,, που απλά τεμαχίζονται και δηλητηριάζουν τη τροφική αλυσίδα . Επίσης, βασική προϋπόθεση για την επαναχρησιμοποίηση, είναι να αναβαθμιστεί σημαντικά η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, ώστε να αντέχουν στη χρήση και στον χρόνο.

3. Στην ενότητα "Προστασία της βιοποικιλότητας" (σελ.5, 10 και στον Πίνακα Λογικής της Παρέμβασης), οι παρεμβάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν δράσεις και ΕΚΤΟΣ του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών, είτε στη χέρσο, είτε στη θάλασσα. Εδώ προτείνεται να περιλαμβάνονται και δράσεις που αυξάνουν τη συνδετικότητα του δικτύου NATURA, όπως η διατήρηση/ανάδειξη υφιστάμενων και/ή η δημιουργία νέων πράσινων / γαλάζιων υποδομών στην ύπαιθρο. Στο νέο σχεδιασμό θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε δίκτυα τηλεθερμάνσεως/τηλεψύξης (ΔΤΘ-Ψ) εις τα οποία η παραγωγή θερμότητας και ψύξεως να προέρχεται από ΑΠΕ (Φ/Β+αιολικά+βιομηχανικές αντλίες θερμότητας, θερμικά ηλιακά, βιομάζα, γεωθερμία) σε συνδυασμό με τεχνολογίες αποθηκείσεως θερμότητας, βιομηχανικής ανακτήσεως θερμότητας, παραγωγή παγωμένου νερού με ψύκτες απορροφήσεως και με ενδεχόμενη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού με τεχνολογίες όπως μηχανές Stirling ή τύπου ORC. Οι τεχνολογίες αυτές είναι οι μόνες ικανές να αυξήσουν το ποσοστό συμμετοχής των ΑΠΕ στον κτιριακό τομέα και θα αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της αναθεωρήσεως της Οδηγίας RED (Renewable Energy Directive) μέσω της υπό αναθεώρηση Οδηγίας 2018/2001/EU.

	<p>Προσφάτως υποβάλαμε μία ολοκληρωμένη πανευρωπαϊκή πρόταση στο πρόγραμμα HORIZON δια την ανάπτυξη τυποποιημένων μεθόδων σχεδιασμού και βελτιστοποίησης τέτοιου είδους δικτύων προκειμένου να διαδοθεί άμεσα η τεχνολογία αυτή.</p> <p>Ευθυμιάδης Απόστολος, Δρ. Μηχ., Διπλ. Μηχ/γος-Ηλ/γος Μηχ., 697....., Ενεργειακός Σύμβουλος ΠΟΜΙΔΑ και UIPI (Παγκόσμια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων).</p>
--	--